

**Curtea Supremă de Justiție**  
**DECIZIE**

08 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție  
Completul de judecată în componența:  
Președinte – Țurcan Anatolie,  
Judecători – Eremciuc Ghenadie, Talpă Boris

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea recursului declarat de către avocatul *Vasile Anton* în numele inculpatului *Mațcan Dumitru*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2023, în cauza penală în privința lui

**Mațcan Dumitru** xxxxx, născut la xxxxx,  
domiciliat în xxxxx,

Termenii de examinare a cauzei:  
prima instanță: 09.02.2022– 08.02.2023;  
instanța de apel: 21.03.2023 – 06.06.2023;  
instanța de recurs: 04.09.2023 – 08.11.2023.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor din dosar, completul de judecată

**A C O N S T A T A T :**

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 08 februarie 2023, *Mațcan Dumitru* a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. art.201<sup>1</sup> alin.(1), lit. b), 312 Cod penal, și în baza acestor Legi, cu aplicarea prevederilor art. 364<sup>1</sup> alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa după cum urmează:

- în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1), lit. b) Cod penal – pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen - **1 an și 6 luni**.

- în baza art.312 Cod penal - pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen - **1 an**.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui *Mațcan Dumitru*, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **1 an și 9 luni**, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de sentințe, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, prin cumularea pedepselor stabilite prin sentința respectivă și prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 05.10.2022, lui *Mațcan Dumitru* i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de **2 ani**, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În temeiul art.72 alin.(3) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită conform prezentei sentințe, urmează a fi executată de către *Mațcan Dumitru* în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat din contul inculpatului *Mațcan Dumitru* în beneficiul Statului cheltuielile de judecată în mărime de **576 lei**.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că:

**Mațcan Dumitru**, la urmăriind scopul aplicării violenței fizice și psihice față de soția sa, Mațcan Vera, cu care din data de 28 iulie 2022 este căsătorit, astfel conform art.133<sup>1</sup> lit. a) Cod penal, sunt membrii de familie, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului său, pe tot parcursul căsniciei Mațcan Dumitru a manifestat comportament violent și agresiv, fapt exprimat prin intimidare, umilire, înjosire, adresări sistematice cu cuvinte jignitoare, exprimări dure, amenințarea cu răfuială fizică, care în ansamblu înjoseau demnitatea de femeie și ca personalitate, toate având drept scop impunerea voinței și controlul personal, astfel din data de 21.10.2022, aproximativ la ora 10.00, aflându-se la domiciliu sus indicat, a iscat un conflict cu soția în procesul căruia a înjurat-o cu cuvinte necenzurate, înjosindu-i ultimei cinstea și demnitatea și pricinuindu-i suferințe psihice, a agresat-o, prin faptul că a lovit-o cu pumnul în regiunea coapsei piciorului stâng, în urma la ce i-au fost cauzate leziuni corporale conform raportului de expertiză judiciară sub nr.202210D0749 din 24.11.2022 sub formă de echimoză pe coapsa stângă, pe suprafața anterior-laterală în 1/3 superioară de formă ovală, dimensiunea 5,5x3,5 cm, ce a fost produsă prin acțiunea traumatică directă cu obiect contondent dur, care se califică ca vătămare neînsemnată.

Continuând acțiunile sale la data de 24.10.2022, aproximativ la ora 07.00 Mațcan Dumitru și-a încuiat soția în casă și nu i-a permis să iasă și să comunice cu rudele, astfel prin supunerea izolării sociale parțiale de comunicare cu rudele, intimidare, izolare prin evitarea agresărilor fizice, prin care i-a cauzat doamnei Mațcan Vera suferință morală, trauma psihologică prin stres, fobie, anxietate, cât și amenințarea cu răfuială fizică, ulterior la data de 07.11.2022, de la ora 12.30 până la ora 16.00, aflându-se pe adresa sus indicată prin intimidarea verbală în adresa cet. Mațcan V. pentru a-și impune voința și controlul personal, manifestat prin expresii obscene și amenințări a impus-o să întrețină un raport sexual în forma obișnuită.

Acțiunile inculpatului *Mațcan Dumitru* au fost încadrate juridic în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1), lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*violența în familie, adică acțiunea comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin izolare, intimidare în scop de impunere a voinței și controlului asupra persoanei.*”

**Tot el**, Mațcan Dumitru a comis infracțiunea prevăzută de art.312 alin(1) Cod penal în următoarele circumstanțe: La 26 octombrie 2022, de către SUP a IP Bălți, în baza plângerii cet. Mațcan Dumitru, prin care, a sesizat faptul răpirii mijlocului de transport de modelul „xxxxx”, cu numărul de înmatriculare xxxxx, a fost pornit procesul penal nr. 20220401662. În cadrul procesului penal, având scopul depunerii declarațiilor mincinoase, la 26.10.2022, în perioada de timp 22:40-23:20 min., Mațcan Dumitru, aflându-se în biroul nr. 19 al Inspectoratului de Poliție Bălți, fiind recunoscut în calitate de parte vătămată și preîntâmpinat de răspundere penală ce o poartă conform art.312 Cod Penal, pentru declarații mincinoase, în cadrul audierii, intenționat, cu bună-știință, a prezentat declarații mincinoase și a declarat că, la 26 octombrie 2022, persoana cunoscută i-a răpit mijlocul de transport de modelul „Opel Omega”, cu numărul de înmatriculare NVA 651.

Ulterior, la 27 octombrie 2022, în perioada de timp 00:51-01:12 min., Mațcan Dumitru, aflându-se în biroul nr.19 al Inspectoratului de Poliție, fiind audiat suplimentar în cadrul procesului penal, în calitate de parte vătămată și fiind preîntâmpinat de răspundere penală ce o poartă conform art.312 Cod penal, pentru declarații mincinoase, intenționat, a depus declarații contrare celor date la 26 octombrie 2022, manifestate prin faptul că mijlocul de transport de modelul „ xxxxx”, cu numărul de înmatriculare xxxxx, nu i-a fost răpit, motivând că a depus declarații că i-a fost răpit mijlocul de transport, din frică că nu i se vor restituit toți banii, ca rezultat al înstrăinării vehiculului nominalizat

Acțiunile inculpatului *Mațcan Dumitru* au fost încadrate juridic în baza art.312 alin.(1) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*prezentarea cu bună-știință a declarației mincinoase de către partea vătămată, acțiune săvârșită în cadrul procesului penal.*”

3. Nefiind de acord cu soluția emisă, avocatul *Anton Vasile* în numele inculpatului *Mațcan Dumitru*, a declarat apel solicitând casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei penale, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsa mai blândă, neprivativă de libertate.

În motivarea apelului avocatul a menționat că, prima instanță la stabilirea pedepsei penale nu a ținut cont de faptul că inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunilor, a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, nu se află la evidența medicului psihiatru, partea vătămată nu are careva pretenții și are la întreținere 4 copii minori. Respectiv, reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse mai blânde, neprivativă de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2023, apelul avocatului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului, făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui *Mațcan Dumitru* în baza art. 201<sup>1</sup> alin.(1), lit. b) Cod penal și art.312 alin.(1) Cod penal.

Referitor la individualizarea pedepsei, instanța de apel a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75, Cod penal, respectiv a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de apel a menționat că prima instanță, ținând cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunilor comise care, potrivit art.16 Cod penal, se încadrează în categoria infracțiunilor ușoare și mai puțin grave, recunoașterea vinovăției, căința sinceră, comportarea inculpatului la urmărirea penală și în instanța de judecată, lipsa circumstanțelor agravante, părerea părții vătămate, personalitatea inculpatului anterior judecat, corect a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani.

Totodată, instanța de apel a reținut că, deși inculpatul *Mațcan Dumitru* a recunoscut vinovăția, s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, reeducarea și corectarea acestuia va fi posibilă anume prin executarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, or, anterior inculpatul a fost condamnat pentru violență în familie, a săvârșit infracțiunile în termenul de probă fapt ce denotă că nu a conștientizat acțiunile comise și nu s-a corectat și în privința acestuia nu pot fi aplicate prevederile art.90 sau art.90<sup>1</sup> Cod penal, sau munca neremunerată în folosul comunității.

Totodată, instanța de apel a menționat că, prima instanță, stabilindu-i inculpatului pedeapsa cu închisoarea cu executare reală, a ținut cont de personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat la fel pentru violență în familie, a săvârșit infracțiunile în termenul de probă, fapt ce denotă că nu a conștientizat acțiunile comise și nu s-a corectat și respectiv în privința acestuia nu pot fi aplicate prevederile art.90 sau art.90<sup>1</sup> Cod penal, sau munca neremunerată în folosul comunității.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către avocatul *Anton Vasile* în numele inculpatului *Mațcan Dumitru*, prin care, fără a invoca vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, solicitând casarea

parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

Apărarea, în motivarea apelului declarat, a menționat că instanța de apel, la individualizarea pedepsei, a ignorat faptul că cauza a fost examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, are o vârstă tânără, precum și că are la întreținere 5 copii minori.

6. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție Guțan Pavel, prin care a pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Conform prevederilor Legii nr. 246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin. (3), *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.*

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de examinare a admisibilității recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei Legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023) și a declarat recursul în termen la 01 august 2023.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), *instanța de recurs, examinând admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, este în drept să declare recursul inadmisibil în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art. 427 invocate în recurs.*

Din conținutul recursului declarat se constată că partea apărării nu invocă nici un temei de drept, însă critică modul în care instanța de apel a dispus stabilirea și executarea pedepsei, solicitând o pedeapsă mai blândă, astfel se întvede temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 pct.10) Cod de procedură penală, care prevede că, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, completul de judecată reține că argumentele invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din raționamentele ce urmează a fi expuse.

În fundamentarea concluziilor sale, cu privire la criticile recurentului că *"instanța de apel, la individualizarea pedepsei a ignorat faptul că cauza a fost examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, are o vârstă tânără, are la întreținere 5 copii minori"*, completul de judecată notează că sunt neîntemeiate, or, instanța de apel în decizia sa și-a argumentat detaliat soluția de menținere a sentinței primei instanțe în acest sens, prin care corect a fost dispusă stabilirea unei pedepse cu închisoare. Or, pedeapsa aplicată de 2

ani închisoare inculpatului Mațcan Dumitru, este una legală, echitabilă, proporțională faptei comise, și respectiv temei de a constata contrariul, nu a fost identificat.

Subsidiar, completul de judecată ține să menționeze cu referire la argumentul că *inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate* că această circumstanță nu poate fi considerată ca circumstanță atenuantă, în conformitate cu art. 76 Cod penal, din motiv că inculpatul a acceptat examinarea cauzei în procedură simplificată, potrivit prevederilor art.364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, care impune recunoașterea deplină a vinovăției.

În continuarea expunerilor sale, instanța de recurs ordinar ține să menționeze că inculpatul Mațcan Dumitru, potrivit materialelor cauzei, anterior a comis infracțiuni similare, fiind condamnat prin sentința *Judecătoria Bălți, sediul Central* din 05.10.2022, în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1), lit. b) Cod penal – 1 an închisoare cu suspendare condiționată a executării pedepse pe o perioadă de probațiune de 1 an. (f. d. 119-126, Vol. II), însă nu s-a corectat și nu a făcut concluziile necesare că faptele social periculoase sunt supuse răspunderii penale, continuând comiterea faptelor infracționale.

Respectiv, completul de judecată conchide că nu au fost identificate careva circumstanțe, care ar oferi instanței posibilitatea de aplicare în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde, decât cea stabilită de instanțele de fond.

Drept urmare, instanța de recurs menționează și faptul că circumstanțele la care face referire apărarea în cererea de recurs au fost luate în calcul la aplicarea pedepsei de către instanțele de fond, care la stabilirea pedepsei închisorii, au ținut cont de personalitatea și comportamentul inculpatului, de faptul că acesta anterior a fost condamnat pentru infracțiuni similare, a recunoscut vinovăția, se căiește sincer și a solicitat ca judecarea cauzei să fie îndeplinită în procedura simplificată.

Din cele reliefate, completul de judecată remarcă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanțele de fond corect au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa stabilită inculpatului, fiind în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prescripțiile din art. art. 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile Legii, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării, reeducării vinovatului și respectiv scopul, restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și altor persoane.

Reieșind din faptul că, recursul declarat este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a individualizat pedeapsa stabilită inculpatului Mațcan Dumitru, la acest capitol instanța de recurs amintește că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să îndeplinească nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, ținând cont de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și restabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește avându-se în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.

Adică, categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora prescrise în art. 78 Cod penal.

În aserțiunea dată, completul de judecată constată că aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei, au fost respectate de către instanțele de fond, ca urmare, fiindu-i stabilită inculpatului Mațcan Dumitru o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise.

Subsidiar, urmează de evidențiat faptul că argumentele invocate în recurs de către apărare au fost deja obiect de judecare în instanța de apel și aceasta, respectând prevederile art. 417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și-a motivat temeinic soluția în acest sens, așa cum este indicat în pct. 4. al prezentei decizii, motivare pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, deoarece motivarea și soluția instanței de apel sunt pe deplin conforme circumstanțelor de fapt și de drept stabilite, precum și practicii judiciare constante.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*a se vedea, în special, cauzele Garcia Ruiz v. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999; Helle v. Finlanda, hotărârea din 19 decembrie 1997*).

Subsecvent, în concepția Curții Europene, art. 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (*cauza Van de Hurk v. Olanda, nr. 16034/90 din 19 aprilie 1994, Immeubles Groupe Kosser v. Franța, nr. 38748/97 din 9 martie 1999*).

În consecință, completul de judecată reiterează că nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

**8.** În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală (*în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*), completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

## D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul *Vasile Anton* în numele inculpatului *Matcan Dumitru*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2023, în cauza penală în privința lui **Mațcan Dumitru xxxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Talpă Boris